

TRACK

Paul **Torday**
MEZIPATRO

TRACK

Paul Torday MEZIPATRO

KNIHA ZLIN

Paul Torday

MEZIPATRO

Copyright © 2009 by Paul Torday
Translation © Lenka Štencková, 2011

ISBN 978-80-87162-96-5 (tištěná kniha)

ISBN 978-80-87497-82-1 (PDF)

Obraz

Posledních pár mil cesty nás zavedlo mezi pšeničná pole, kde sklizeň probíhala v plném proudu. Nebe mělo podobný odstín jako zlatavé klasy pšenice, na kupkách se odráželo podvečerní slunce.

Jak jsme postupovali na jih, obloha měnila barvu. Do mraků se nahnala tmavě šedá a kolem jejich okrajů prosvítaly žluté korunky světla. Zvedl se vítr a sfoukl na zem první hrst podzimního listí. Slyšel jsem, jak v dálce zahřmělo: obrovské elektrické výboje vznikající v horních vrstvách atmosféry, záblesky světla kmitající mezi tmavnoucími mraky. Moje smysly byly v posledních několika týdnech čím dál citlivější; bylo to, jako bych znovu objevoval svět.

Byl jsem si jistý, že přijde bouřka, ale nakonec se počasí nezměnilo. Jen se z dálky ozývalo hřmění. Byl pozdní srpen a my byli pozváni na venkovské sídlo v Irsku, kde jsme měli pár dní zůstat. Ten dům byl hezkým příkladem georgiánské éry, měl velká arkýřová okna a po stěnách se plazilo psí víno, jehož listy zrovna měnily barvu ze zelené na červenou. Dům stál v rozlehlém parku o rozloze asi sto akrů a za pastvinami se do všech stran

rozprostíraly tmavé lesy. Za domem, na druhé straně obezděné zahrady, stál polorozpadlý věžový dům, bez střechy a v hrozném stavu.

Nikdy předtím jsme v tomto domě nebyli a majitele jsem moc dobře neznal. Byli jsme členy stejného klubu v Londýně. Tak nějak se stalo, že jsme se ženou obdrželi pozvání, abychom přijeli a zahráli si golf na známém hřišti nedaleko domu. Takové pozvání se neodmítá.

Právě jsem se oblékl k večeři. Zatímco Elizabeth seděla u stolu a upravovala si u velkého otočného zrcadla svůj zevnějšek, stál jsem u okna a díval se ven. Pokoj byl v přední části domu a z okna měl výhled na zelené pastviny a zralé stromy: stoleté duby a lípy velikých rozměrů s kmeny poznamenanými věkem. Jejich listí zrovna začínalo měnit barvu. Vzduch byl ještě svěží, ale pokaždé, když se slunce sklánělo k obzoru, byl znatelný první závan podzimu. Výhrůžná mračna nyní ustoupila a bleďomodrou večerní oblohu protkaly proužky růžové, což slibovalo pěkné počasí na další den.

Bylo tak ticho. Nejbližší hlavní silnice byla na míle daleko. Dům stál mezi lesy a říčkami, které se vlévaly do většího údolí, kde se další den hrál golf. Pšeničná pole, na kterých během naší cesty probíhala sklizeň, byla několik mil daleko. Traktory a kombajny, které jsme po cestě viděli, nebyly skoro slyšet. Kolem domu se ozývalo jen krákorání havranů, kteří kroužili po obloze v podivných obrazcích a poté se snášeli zpět do větví stromů.

Elizabeth dokončila své přípravy a pak mě přišla zkontrolovat. S nespokojeným výrazem ve tváři mi upravila motýlka a smetla mi neviditelný prach z klopky saka. Vyšli jsme se chodbou k velkému schodišti vedoucímu do přízemí.

Z čisté zvědavosti jsem si prohlížel obrazy visící v chodbě. Byli jsme v domě asi hodinu a já ještě neměl čas,

abych se na ně pořádně podíval. Je to takový můj zvyk, o obrazech nic nevím, ale přesto si je pozorně prohlížím. Jsou to okna do jiných světů: když stojím před obrazem mořského přílivu, skoro cítím, jak mi vítr fouká do tváře a vzduch je prosycen kapkami slané vody. Tento dům byl obrazů plný, bylo obtížné najít nezakrytý kus stěny.

Byla tam obvyklá kolekce hnědých maleb ve stavu, který přímo volal po čištění či renovaci, klasické starobylé malby krajinek, pár výjevů z Benátek, několik portrétů předků majitele domu, zachmuřených pánů v černých kabátech nebo zamračených žen v tmavých šatech. Rozlehlá plátna okupovala prostor mezi obstarožními prosklenými vitrínami plnými zaprášených sošek z Drážďan, nicméně opodál visel menší obraz, který mě zaujal.

Na obrázku byl namalovaný interiér v podobě zastíněného odpočívadla. Na jedné straně byl starý lis na len s jasně vykreslenými zásuvkami a dvířky. Na druhé straně byla jediným předmětem k povšimnutí bílá mramorová socha anděla, připevněná k čedičovému sloupu. Anděl měl roztažená křídla, jako by právě přiletěl. Bradu si podpíral dlaní a loket měl opřený o koleno. Celý zjev anděla byl dost podivný, možná plakal, možná se jen pozorně, snad káravě, díval.

Odpočívadlo bylo zakončeno klenutou chodbou, která vedla k dalšímu odpočívadlu, jehož matně načrtnuté obrysy ustupovaly po okrajích obrázku. Tohle druhé odpočívadlo bylo pokryto stříbřitým světlem, jako by jej malíř maloval za svitu měsíce. Pokud tam byla okna, umělec se neobtěžoval je ani načrtnout. Tma jako by ihned přecházela do světla. V místě světelného zlomu stála ženská postava, oblečená v zeleném. Možná se malíři nechtělo, možná to bylo technikou malby. V přední části byl obraz namalován precizně a do nejmenších detailů, z holých desek na podlaze vyzařovala skromnost, lehce

asymetrický prádelník měl zřejmě svůj původ v nejlepších časech domácího truhlářství. Dále do pozadí to však vypadalo, jako by malíř čím dál míň dbal na detaily. Ženská postava byla sotva zratelná a tak tmavá, že jste jen těžko mohli vytušit rysy tváře. Přesto ji však obklopovala zvláštní svatozář. Shluk tmavých barev za ní narážel na obrovskou vázu, ve které byl naaranžován vějíř z větví. Při zkoumání tohoto obrázku jsem si dokázal živě představit, jak dívka šustí hedvábnými šaty při chůzi směrem k malíři, který na ni upírá pohled.

„Miláčku, už jdeš?“ zeptala se Elizabeth nervózním hlasem člověka, který vás nechá skoro hodinu stát u okna, než se připraví k večeři. Čekala na mě nad schodištěm a očividně se jí nechtělo jít dolů a v mé nepřítomnosti mluvit s lidmi, které v životě neviděla.

„Počkej,“ odpověděl jsem. „Je tady takový zvláštní obraz.“

Odpovědí mi bylo vlažné odfrknutí, ale neprojevila o obrázek žádný zájem, jen podupávala nožkou a čekala dál.

Řekl jsem si, že ta postava bude asi dívka, spíše než žena, v jejím štíhlém vzpřímeném postoji bylo něco neposkvrněného, jakási nezkaženost věkem či mateřstvím. Stála tam tak bezelstně. Opravdu se dívala na sochu anděla? Vzájemný vztah těchto dvou postav byl podivný, pokud ne rovnou zneklidňující.

Rozhodl jsem se, že se vrátím a další den před snídaní se ještě na obraz podívám. Světlo v chodbě bude možná silnější.

Narovnal jsem se a připojil se ke své ženě. Za poklidného mlčení jsme sešli schodiště.

Večeře nebyla o nic horší než jiné události, kde se lidé, kteří se víceméně neznají, setkávají poprvé. Obvyklé „kdo je kdo“ jsme sehráli docela úspěšně. Jídlo a pití bylo

dobré. Majitel domu se držel zpátky, ale zároveň si uchoval přirozenou zdvořilost. Docela jsem si ho oblíbil; předtím jsem ho nepoznal natolik, abych si na něj udělal jasný názor. Elizabeth a jeho žena si docela padly do oka a další dvojice si uvolněně povídala.

Po večeři mě majitel vzal ven před dům, na prostranství vysypané štěrkem, kde jsme bez cenzury našich žen v klidu kouřili doutníky. Po většinu času jsme tam jen tak stáli a bafali. Pochválil jsem mu večeři a víno, jeho zpětné reakce byly velmi úsporné. Pak jsem se zeptal: „Žila vaše rodina vždy zde?“

V ten okamžik zareagoval můj společník o poznání živěji.

„Žili jsme nějaký čas v tom starém věžovém domě, víte, a pak jsme si postavili tohle, když se situace začala uklidňovat. Ten starý věžový dům stojí už od roku 1560 a ten nový dům jsme si postavili v roce 1780, ale určitě jste si už všiml, jak se věž pomalu kácí k zemi. Na tomto pozemku se bydlelo ještě déle než ve starém domě. V lesích stojí starodávná mohyla.“

„Úžasné... a vy jste vyrůstal přímo tady?“

„Ne, kdepak. Já to tady zdědil, víceméně náhodou. Mělo to připadnout mému bratranci, ale ten zemřel při autonehodě, a tak jsem dům zdědil já. Žijeme tady jen deset let. Vy jste s sebou vzal psa?“

Tuhle otázku, nesouvisející s předchozím tématem, vyvolal náhlý pohyb v zadní části mého auta, kde se můj starý černý labrador právě probudil a rozhlížel se, zda jsem poblíž.

„Ano. Rád s námi všude jezdí. Je moc starý na to, aby tady teď pobíhal. Je mu ale nejlíp, když se mnou sedí na břehu řeky nebo mi dělá společnost při golfu. Tedy když mu to dovolím.“

„To docela souhlasím,“ řekl majitel, „já vždycky беру jednoho z našich kokršpanělů, když jdu na golf nebo na

ryby. Je to s nimi fajn, že? Ale nenechávejte ho venku. Je jasno a v noci bude mrznout. Ráno bude prokřehlý. Jestli chcete, vezměte ho nahoru do ložnice. Jsem si jist, že mu tam bude mnohem lépe. Máme náhradní psí pelech, můžeme vám jej půjčit. Ne lidé, ale psi tomu tady šéfují. Bude uvnitř velice vítán.“

Po chvíli váhání jsem nakonec jeho návrh přijal a později, když další dvojice odešla a my se chystali spát, jsem Ruperta pustil ze svého starého Range Rovera, prošel se s ním před domem a pak ho vzal dovnitř. Po vstupu do domu začal chodit a na moment se zastavil. Ale kokršpanělé byli na noc zavřeni v kuchyni, tak mě nakonec Rupert následoval po velkém schodišti. Zahnul jsem doprava k naší ložnici, Rupert mi tiše řepal u nohou. Najednou se stalo něco zvláštního. Rupert ztuhl. Otočil jsem se, abych zjistil, kde je, a všiml jsem si, že se hrbí, jako by mu hrozilo nebezpečí. Srst na hřbetě měl zježenou a z hrdla se mu dralo výhružné, temné vrčení.

„Pojď, Ruperte,“ řekl jsem. Tušil jsem, že ho asi rozrušil nějaký nový pach, což v domě plném psů nebylo nic divného. Ale Rupert se ani nepohnul.

Elizabeth se objevila ve dveřích, oblečená do hedvábného županu, a když viděla, co se děje, přišla blíž a něžně na Ruperta promluvila. Nic se nezměnilo. Nepohnul se ani o píď.

Udiveně jsem zvedl obočí a přestal se snažit. Pokud nebude v domě spokojený, asi nemá moc velký význam tahat ho do ložnice. Vzal jsem ho zpátky do auta, kam se vyškrábal a párkrát zamával ocasem, aby mě ujistil, že tady mu bude určitě lépe.

Konečně jsem šel spát.

Další den jsme strávili na golfu. Hrál jsem jako ponocný, protože jsem se nemohl soustředit, a měl jsem dojem,

že můj hostitel z toho není zrovna nadšený. Nicméně byl krásný svěží den a všichni jsme se shodli, že trávíme den velice prospěšnou činností. Čas od času si do mě někdo rýpl, na což jsem reagoval plachým úsměvem, a musel jsem uznat, že si ty vtípky zasloužím. Byl jsem celý den myšlenkami jinde, jako by se mi v hlavě ukazovaly nové cesty, po kterých jít. Ale nedával jsem nic najevo a smál se s ostatními.

Zpátky jsme se vrátili až navečer. Sedli jsme si do salónku a dali jsme si čaj. Povíдали jsme si o prožitém dni, když vtom mě něco napadlo, a vstal jsem. „Nevadilo by vám, kdybych šel nahoru, dokud je ještě světlo? Chci si lépe prohlédnout ten obrázek s dívkou u schodiště. Moc jsem se v něm včera nevyznal.“

Majitel domu a jeho žena se zatvářili všelijak.

„Nejsem si jist, jestli vím, který obrázek myslíte,“ řekl po chvíli.

„Víte, ten, kde stojí dívka a dívá se na mramorovou sochu anděla. Visí celkem nízko.“

„Aha, tenhle myslíte,“ řekla jeho žena. „Je to takový podivný obraz. Už tady v domě byl. Stále přemýšlím, že bych místo něj pověsila něco veselejšího. Ale na tomhle obrázku žádná dívka není, pokud mě paměť neklame. Je to jenom špatně nakreslený interiér.“

„Aha,“ odvětil jsem. „Já myslel, že tam je. Tak já se raději půjdu znovu podívat.“

Šel jsem nahoru, následován majitelem domu a Elizabeth. Sklonili jsme se a pozorně se podívali na obraz. Nyní, za denního světla, jsem si uvědomil, že měli pravdu. Na obrazu nebyla žádná postava, jen divný shluk – že by stín? Skvrna? Chyba na plátně? – v místě, kde se protínala odpočívadla, jsem včera viděl stojící dívčí postavu. Tedy spíš jsem si ji představoval, zdá se. To byl věru slušný optický klam. Když jsem se narovnal, všiml jsem

si čerstvých škrábanců na parketách. Vedle nich leželo několik listů jeřábu, které sem zřejmě odněkud přivál vítr. Vypadalo to, jako kdyby Rupert doslova svými packami chtěl včera hloubit díru. Něco ho polekalo.

Ta návštěva v Irsku již proběhla před nějakým časem, ale já si pořád pamatuji na ty melancholické lesy kolem domu, hejna havranů kroužících nad pastvinami. Pamatuji si tu noc, kdy jsem nemohl usnout a jen jsem tak ležel a poslouchal drásavé pištění sovy, vycházející zřejmě z ruin věže. Zvedl se vítr a dům zaúpěl, jak to staré domy občas dělávají, a já si v polospánku představoval, jak chodbou korzují davy lidí. Podíval jsem se na cestovní budík. Dvě ráno. Přinutil jsem se ignorovat ty zvláštní zvuky v domě a upadl jsem do neklidné polodřímoty, zatímco Elizabeth vedle mě už dávno pravidelně oddychovala. Těsně před svítáním jsem konečně tvrdě usnul a kvůli tomu jsem se probral později, než jsem chtěl.

Museli jsme pospíchat, abychom tu loď zpátky do Anglie stihli.

Na Michaelovi bylo něco zvláštního

To ráno, kdy jsme se vraceli domů z golfu – na to, abychom tomu říkali dovolená, to bylo moc krátké – jsem měla velký problém Michaela vzbudit. Bylo to, jako by si vzal prášek na spaní, možná ne jeden. Musela jsem do něj strčit, a i potom se otočil zpátky na polštář, s rozostřeným pohledem, mumlaje cosi o snech.

Jestli existuje něco, co nesnáším, tak je to vyprávění ostatních lidí o jejich snech. Víte, co myslím, „a pak jsem stál na křižovatce a přijížděl autobus číslo 14, akorát že to nebyl autobus číslo 14, ale velký žlutý hasičský vůz“. Sny jsou odpadem, který náš mozek vyhazuje pryč, a podle toho by se s nimi mělo jednat.

Michael konečně pochopil, že přijdeme pozdě k snídani a také že musíme stihnout loď. Vstali jsme, sbalili jsme si a sešli dolů, kde jsme si dali rychlé kafe s lidmi, se kterými jsme zde pobývali. Byli velice milí. No, spíše on byl milý. Hrozné je na tom to, že už si nepamatují jejich jména. Byl jedním z Michaelových přátel z klubu, což je mi naprosto ukradené. Proč by mělo členství v klubu, které má určitě takových členů stovky, znamenat, že máte společné i vše ostatní? Ale tohle bylo pro Michaela typické. Slepě před-

pokládal, že všichni členové Grouchers jsou jako bratři, což byla samozřejmě myšlenka reality na hony vzdálená. Absolvovali jsme společně několik podivných návštěv u velmi podivných lidí, kteří pokaždé zahajovali konverzaci s Michaelem asi nějak takhle: „Smithovi nás pozvali na lov. Kývl jsem. Slyšel jsem totiž, že se jedná o velmi dobrý lov koroptví. Jamese Smithe ještě neznáš, ale myslím, že si ho oblíbíš. Jsem si tím jist.“ A pak vás zatáhnou do úděsného starého baráku plného těch nejdivnějších lidí na světě a den strávíte plahočením po zoraných polích, po kolena v blátě. Nakonec se vrátíte domů a nejste schopni přijít na to, co to proboha bylo za lidi.

Nicméně ta návštěva v Irsku byla pravděpodobně lepší než ty předchozí. Dům to byl útulný, plný relativně pěkného nábytku, a myslím, že jídlo a víno taky nebylo špatné. Docela jsem si oblíbila i místní lidi, a když jsme se loučili, dokonce jsem se jich zeptala, jestli by se nechtěli přijet podívat do Beinn Caorrun. Skutečně vtipné. Já to v Beinn Caorrun nesnáším.

Po cestě z Irska jsem nabyla dojmu, že na Michaelovi je něco zvláštního. Všimla jsem si toho, když jsme jeli na terminál v Rosslare. Ale nemohla jsem přesně určit, co mi napovědělo jako první.

„Proč na mě pořád koukáš?“ zeptal se po mém dalším kradmém pohledu.

„Ale jen tak,“ řekla jsem. Načež jsem dodala: „Není ti nic?“

„Samozřejmě, že mi nic není,“ odvětil poněkud popuzeně. „Nevypadám dobře nebo co? Mám na nose flek?“

Ne, neměl na nose flek. Byl bledší než obvykle, ale jinak vypadal stejně jako každý den – neupravený chuchvalec předčasně zešedivělých vlasů nad hranatým obličejem s dlouhým orlím nosem a velkou bradou. Jeho oči měly šedou barvu, podobnou jako vlasy, a ty oči na mě

ted' zíraly s ne zrovna přátelským výrazem. Měl na sobě šedý pletený svetr a otrhané hnědé manšestráky. Takhle se oblékal pokaždé, když neměl zrovna namířeno na ryby, na golf, na lov nebo na túru, což byly činnosti, které mu ukrajovaly nejvíce z jeho volného času.

„Moc jsi tomu holení dneska ráno nedal,“ upozornila jsem ho.

„Jestli tě trápí jen tohle, tak se ti moc omlouvám,“ řekl Michael. „Budu se příště líp snažit.“

Vypadalo to, že jsme na nejlepší cestě k tomu, znovu se pohádat. Většinou jsme se hádali pro nic za nic, jako když se přežene liják letním večerem, tak jednou za měsíc. Poslední dobou to ale bylo čím dál častěji. Tak jsem raději mlčela. Není dobré se hádat v autě. Nemůžete jen tak odejít a prásknout dveřmi, když ty dveře jedou rychlostí sedmdesát kilometrů v hodině.

Možná to zní, jako bychom spolu nebyli šťastní. Ale tak to není. Moje máma tomu říká „zpracovatelné“ manželství. Když jsem si Michaela brala, varovala mě, abych si od toho neslibovala příliš.

„Tihle chlapi, co mají moc peněz a skoro nic nedělají, bývají pěkně zahledění do sebe,“ domlouvala mi. „Doufám, že sis ho nevybrala kvůli penězům.“

Michaela jsem si nevybrala pro peníze, tedy jen pro peníze. Seznámili jsme se na večírku asi před deseti lety, když mi bylo čerstvých dvacet, no, ne tak docela, víc než dvacet. Michael seděl po mé levici. Po mé pravici seděl Peter Robinson, hostitel, jehož žena Mary byla již od školních let mou nejlepší kamarádkou. Povídala jsem si s Peterem během předkrmu a chvíli i během hlavního chodu, poněkud suché bažantí pečeně s omáčkou, která chutnala jako voda na nádobí. Mary je jedna z nejúžasnějších osob, které znám, ale na večírky se k nim nechodí kvůli jídlu. Běžně si nepamatuji, co jsem jedla, pokud

to nebylo extra dobré, ale pamatuju si naprosto vše z té noci, kdy se můj život začal měnit.

Rozhodla jsem se, že se otočím na druhou stranu ke svému sousedovi, který seděl naprosto tiše, zatímco dívka po jeho levici poslouchala vtípek, který u stolu zrovna kdosi vyprávěl.

„A co vy, co děláte, když nejste u Petera na večírku?“ optala jsem se vesele potom, co jsme se znovu představili.

„Dělám?“ podivil se, jako bych ho obvinila z prodeje drog. „Nedělám nic.“

To nebyl zrovna slibný začátek, byla jsem však v pasti, jelikož Peter po mé pravé ruce se zcela věnoval slečně vedle něj.

„Musíte přece něco dělat,“ zopakovala jsem.

„Musím?“ zvedl obočí. Vtom se na jeho tváři objevil naprosto okouzlující úsměv. „Lidé mi tohle říkají, ano.“

„Opravdu, něco dělat musíte,“ informovala jsem jej. „Z čeho byste jinak, probůh, žil?“

„Vedu své obchody,“ odvětil, na rtech stále tentýž úsměv. „Není to nic zajímavého, ale vést je musím.“

Tohle byla věru dřina.

„Žijete v Londýně?“ zeptala jsem se.

„Čas od času,“ odtušil. Myslela jsem, že tady naše konverzace skončí, a chystala jsem se buď předstírat mdloby, nebo s jekotem vyběhnout z místnosti. Pak dodal: „Ale čas od času se zdržuji ve skotském Perthshire.“

„To zní moc fajn,“ řekla jsem povzbudivě.

„Taky je. Je to země zaslíbená.“

„A co tam děláte?“

„Starám se. Máme tam kus půdy... a pár věcí, o které je třeba se starat. A co vy? Očividně předpokládáte, že všichni okolo vás jsou zaneprázdnění, takže jste určitě taky, že ano?“

„Pracuji pro ženský časopis,“ řekla jsem a pověděla mu název.

Chvíli jsme si povídali o životě v redakcích a londýnském trhu s nemovitostmi, což je téma, o kterém píší nejčastěji. Moje kariéra novinářky zrovna začínala a už týden žiji ve strachu, že mě Celia, moje náladová šéfredaktorka, vyhodí. Můj soused se obdivuhodně snažil vypadat zúčastněně a já zjistila, že můj první dojem, kdy jsem ho zaškatulkovala mezi prvotřídní suchary, byl trochu moc tvrdý. Poté Peter přiměl všechny hosty k provedení manévru, což za běžných okolností nesnáším, ale teď jsem za něj byla vděčná. Pánové vstali a posunuli se o dvě místa nalevo, čímž jsem se během moučnicku ocitla ve společnosti úplně jiných lidí.

Po večeři zůstali pánové v jídelně s lahví portského a já si sedla s Mary a ostatními děvčaty do salónku. Povedlo se mi celkem rychle se zorientovat v hostech, které jsem dosud neznala. Druhého pána, vedle kterého jsem seděla, jsem již znala z předchozího večera u Petera a Mary, takže jsem se ptala na toho prvního.

„Michael Gascoigne?“ zeptala se Mary. „Jo, viděla jsem, že trochu bojuješ.“

Usmála se a já omluvně odvětila: „Bylo to tolik vidět?“

„Ne, ale vím, jaký je. Je opravdu milý, když ho víc poznáš.“

„Co dělá?“ otázala jsem se. „Mluvil dost vyhýbavě, když jsem se ptala.“

„On se stydí, protože po pravdě nedělá vůbec nic. A v Londýně přece všichni něco dělají. Proto tráví většinu svého času v Perthshire. Jeho rodina tam vlastní nějaké pozemky. Patří jim stromy, ovce a vysoká zvěř a myslím, že tam mají i nějaké dřevěné chatky. A pak tam také mají dům. Je tam teda slušná zima. Byli jsme tam s Peterem a skoro jsem umřela na vlhko a podchlazení. Jen tak se

tam poflakuje, stará se o své rekreační pozemky, vyměňuje žárovky, když prasknou, prostě obecně to tam udržuje. Myslím, že z toho má nějaký příjem.“

„A má být i v Londýně?“

„Ano, blízko Baker Street. Peter mu právě nabídl členství v Grouchers, takže určitě přemýšlí o tom, jak trávit víc času ve městě.“

„Co to jsou Grouchers?“ optala jsem se.

„Je to velmi pompézní pánský klub, kam Peter chodí, když mě má dost.“

Poté přišli pánové za námi do salónku, což ukončilo naši dámskou debatu.

Víc jsem na Michaela ten večer nemyslela a do dalšího rána se z mé paměti prakticky vypařil. Nicméně když jsem se týden poté vracela z práce, narazila jsem na něj před Selfridges a poznala jej skoro okamžitě.

První, co jsem viděla, byl vysoký, shrbený muž ve starém navoskovaném saku a ošuntělých manšestrácích, kterým cloumalo černé štěně labradora uvázané na vodítko. Muž vypadal, jako by se do tohoto města hodil snad ještě méně než jeho pes, vypadal tak nelondýnsky, že upoutal mou pozornost, načež jsem jej konečně poznala.

On mě ne. Slyšela jsem, jak říká „Ale no tak“, když pes omotal vodítko kolem sloupu pouličního osvětlení. Začal psa rozmotávat. Mohla jsem jen tak projít bez povšimnutí, ale kdovíproč jsem tak neučinila a místo toho jsem se zastavila. V pohledu na velkého chlapa, ovládaného takovým malým psíkem, bylo cosi zoufalého a křehkého. Položila jsem mu ruku na rameno a řekla: „Zdravím. Pamatujete si mě?“

Napřímil se a podíval se na mě, načež se usmál.

„Elizabeth, že ano?“

„Jste bystrý.“

„Ne tak docela. Rád jsem vás tenkrát poznal. A tohle je Rupert.“

Štěně, o kterém už jsem si stihla udělat obrázek, si stouplo na zadní a položilo mi zabahněné packy na sukni.

„Omlouvám se,“ řekl Michael. „Sedni, Ruperte.“

„Nic se nestalo,“ odvětila jsem. „To půjde vykartáčovat.“

„Aspoň vám zaplatím čistírnu,“ snažil se. „Nebo půjdeme na čaj?“ Podíval se na hodinky a dodal: „Anebo na víno, co říkáte? Je po šesté.“

„To už je lepší,“ usmála jsem se. „Jdeme na víno.“

A tak jsem se začala vídat s Michaelem Gascoignem. Byl to asi ten nejméně zábavný člověk, se kterým jsem si kdy vyšla, ale po jisté době mi připadalo, že nikdo jiný neexistuje. Byl velice spolehlivý. Brzy jsem zjistila, že řekl-li Michael, že něco udělá, pak to taky udělal. Nikdy se nechvástal, nezalhal, nedal slib, který by nedokázal posléze splnit. Byl to opravdu ten nejspolehlivější muž, se kterým jsem se kdy setkala, což vytvářelo ostrý kontrast se dvěma či třemi předchozími a dost zoufalými vztahy, nemluvě o mém vlastním otci, který se toulal mimo rodinný krb, a když mi bylo šestnáct, našel si dívku o polovinu mladší než on a rozhodl se s ní žít na jihu Francie. Michael byl kromě toho ale zvláště melancholický, působil zmateným dojmem, jako by se v určitém okamžiku jeho života stalo něco, co úplně nepochopil. Občas jsem na jeho tváři zahlédla napjatý, zmatený výraz, bylo mi jej v tu chvíli líto a pocítila jsem potřebu se o něj starat.

Také jsem zjistila, že Michael ani zdánlivě nebyl tak nečinný, jak předstíral. Jeho matka zemřela, když mu bylo šestnáct, a otec o pět let později. (To byl poněkud smutný příběh, jeho otec se ztratil při sněhové bouři na

rodinné hoře Beinn Caorruna nikdy ho nenašli.) Jelikož Michael byl dědicem majetku ve svých dvaceti jedna letech, jednal na své vlastní triko a spravoval majetek v Perthshire, který jeho rodina vlastnila již sto či možná více let. Na úpatí hory je údolí, kterým protéká řeka Gala, a kolem břehů stojí chatky, které dříve sloužily k ubytování lesníků, pastýřů a dalších rolníků. Michael tyto chatky opravil a pronajímal k rekreaci. Také měl pár stovek akrů lesa, věnoval se výlovu pstruhů v horských jezerech a sledování zvěře. Tomu Michael většinou jen přihlížel, ačkoli si vyhrazoval pár týdnů pro sebe a své přátele, protože sledování zvěře patřilo mezi jeho největší záliby. Sečteno a podtrženo, příjmy z Beinn Caorrun udržovaly Michaelův standard na solidní úrovni od doby, kdy převzal dědictví, a dokonce ani náš sňatek jeho rozpočtem nijak zvlášť nezamával. Ale především nikdy nebyl rozhazovačný.

Dům v Caorrun byla další věc. Bylo to strašidelné místo a já jsem tam nejezdila, pokud to nebylo bezpodmínečně nutné. Michael na něj odmítal dávat jakékoli peníze, a tak dům držel jen silou vůle, jen jen spadnout.

Když jsem své matce sdělila, že mě Michael požádal o ruku, zvedla obočí. Samozřejmě že už se s ním setkala.

„No, žádné ternó to s ním nebude,“ odtušila. Tohle byla jedna z jejích oblíbených frází.

„Já myslím, že žádné ternó ani nečekám,“ řekla jsem mírně. „Mně Michael vyhovuje takový, jaký je.“

Matka zalovila v kabelce a vytáhla špičku a balíček cigaret. Zastrčila cigaretu do špičky a zapálila ji malým zapalovačem značky Dunhill. Vydechla kouř a vůně tu-reckého tabáku prostoupila místnost. Zvedla obočí, čímž ve své tváři podtrhla rysy podobající se hercům v představeních Noëla Cowarda.

„Nebudeš chudá, ani trochu,“ řekla. „Jeho rodiče jsem znala dlouho. Byli dost přihlouplí, ale taky pěkně bohatí. Troufám si tvrdit, že Michael určitě zdědil nějaké peníze a pozemky ve Skotsku.“

„Ale proto si ho neberu,“ namítla jsem a zčervenala přitom. Matka si změny mé barvy všimla a usmála se, odпустиť si ale další poznámky. Koneckonců, ačkoli jsem po finanční stránce byla víceméně nezávislá, moje matka byla závislá na velmi nestálých alimentech a hrstce dividend z podílů, které jí zanechal můj dědeček. Byla by to pro ni úleva, kdyby si mě mohla škrtnout ze seznamu starostí.

„A taky si mimochodem bereš toho psa, víš o tom?“

„Já Ruperta zbožňuju,“ odvětila jsem. Tady jsem byla na pevnější půdě. Moje matka se opřela hlouběji do křesla a potáhla z cigarety. Podívala se na mě skrz kolečka dýmu. Její obvyklý ostrý tón hlasu byl pryč a nahradilo ho nezvykle něžné zbarvení.

„Ty ho ale ve skutečnosti nemiluješ, že ne?“

Myslela Michaela, ne Ruperta.

„Nevím,“ pokrčila jsem rameny. „Mami, prosím tě, na takové věci se mě neptej.“

„To občas rodiče tak dělají,“ odušila. Aniž by mi cokoli řekla, viděla jsem na ní, že nepřemýšlí o mně, ale o svém vlastním manželství, kdysi plném slibů. Nakonec ji manžel opustil. Vzdechla.

„Doufám, že budeš přiměřeně šťastná.“

„Michael se o mě postará,“ řekla jsem sebejistě. „A já o něj. Bude to klapat, mami.“

Nebyla jsem si úplně jistá, proč jsem vlastně Michaelovu žádost o ruku přijala. Zaskočil mě tím. Řekla jsem si, že kdybych nad tím začala přemýšlet, můj vztah s Michaelem by jednoho dne prostě vyhasl. Zapomněl by mi

zavolat nebo bych já zapoměla zavolat jemu, a to by byl konec. Někdy jsem si říkala, že náš vztah je jako válení se ve vaně plné horké vody; na chvíli je to hrozně fajn, ale když voda začne chladnout, musíte začít něco dělat.

V ten večer, kdy mě Michael požádal o ruku, mě pozval na večeři do italské restaurace kousek od jeho bytu, jen za rohem. Už jsme tam několikrát byli a znali nás tam. Jídlo bylo průměrné, ale obsluha věděla, co máme rádi. Během toho večera mi Michael dolil víno, pozvedl svou sklenici a řekl: „Na nás.“

To bylo na Michaela dost teatrální, zvedla jsem obočí. „My něco slavíme?“

Postavil sklenici a velice vážně řekl: „Víš, od té doby, co se mi ztratil otec, jsem sirotek. Potřebuju, aby se o mě někdo staral, Elizabeth.“

Ztuhla jsem. To myslí vážně? Co bych mu tak kručila, kdyžby mě požádal o ruku?

„Miláčku, když to řekneš takhle, tak asi vážně potřebuješ, aby se o tebe někdo staral,“ řekla jsem (tohle nebo jiný nesmysl v podobném duchu).

Obličej se mu zkroutil do zvláštní grimasy a jednou rukou si sáhl do kapsy u kalhot. Muži jsou někdy tak nešikovní. Doufala jsem, že je třeba nastydlý a hledá kapesník, ale Michael vytáhl modrou koženou krabičku. Opatrně ji položil na stůl a otevřel ji. Oba jsme zírali na prsten, který ležel uvnitř. Byl na něm diamant, opravdu velký diamant, a okolo něj perly.

„To patřilo mojí matce,“ řekl. „Díky bohu jej neměla na prstě, když se topila.“

Michael už se o nehodě své matky zmiňoval dříve, ale nikdy nezabíhal do větších detailů a nevyprávěl, jak vlastně jeho rodiče zemřeli. Tohle nebyla zrovna vhodná doba.

„Elizabeth,“ oslovil mě pohledem ponořeným do mých očí, tím upřeným, nudným pohledem. Teď už nebylo pochyb. Hlavou mi začala vířit moje minulost.

„Elizabeth, vezmeš si mě?“ otázal se.

Čas se zastavil. Na jednu stranu, dokázala bych vážně čelit představě, že dalších čtyřicet nebo padesát let strávím po boku muže, jehož představa adrenalinové zábavy spočívá v hraní karet v klubu? Na druhou stranu byl Michael laskavým člověkem. Byla jsem si jistá, že mě nikdy nezradí, nezachová se ke mně hrubě, neodkráčí s milenkou ve věku své dcery tak, jako to udělal můj otec. A kromě toho byl za vodou. Nevěděla jsem, jak moc, ale soudě dle zbraní, které zdědil po svém otci a které byly dle jeho slov pojištěny na padesát tisíc dolarů, prstenu s diamantem přede mnou, pozemku v Perthshire, který jsem do té doby neviděla, dalo se předpokládat, že se nemá špatně. Můj život byl naproti tomu postaven na vrtkavých základech. Ještě jsem se vdávat nepotřebovala. Byla jsem pořád mladá – ačkoli některé mé kamarádky už se vdát stihly. Měla jsem práci, ve které to bylo značně divoké, a rozhodně jsem nemohla říct, že bych měla jisté zaměstnání; vyhazovalo se tam například za to, že jste přišli do práce v šatech stejné barvy jako Celia. Ve skutečnosti ale za člověka rozhoduje jeho podvědomí a já musela již dříve zvážit všechna pro a proti, takže mi trvalo jen pramalý moment, než jsem Michaelovi odpověděla, ačkoli mi ten moment připadal jako celá věčnost.

„Ano, Michaeli,“ kývla jsem. „Vezmu si tě moc ráda.“

Celý obličej se mu rozzářil a naklonil se ke mně, aby mě políbil. Číšníci, kteří o jeho plánech očividně věděli, propukli v jásot, a jeden z nich poté přistoupil s veli-kánskou kyticí bílých a rudých růží, které schovávali za barem. Najednou jako by celá restaurace ožila, všichni

se smáli a hlaholili, strženi situací, a i Michael se smál nahlas.

Ano, pomyslela jsem si, pravděpodobně budu s Michaelem přiměřeně šťastná.

Doufala jsem, že můj otec aspoň jednou v životě udělá nějaké gesto, uzná, že má dceru, a přijede mi do Anglie na svatbu. Alespoň napsal, což tedy bylo něco. Sedly jsme si s matkou ke stolu a matka jeho dopis četla nahlas. Nebyla jsem si jistá, zda bych po otevření dopisu dokázala mluvit, tak jsem jej jen rychle pročetla a pak jí jej předala.

„Drahá Betty,“ stálo tam, „měl jsem obrovskou radost, když jsem se dozvěděl, že se budeš vdávat. Pamatuji si Gascoignovy docela dobře, ačkoli si nejsem jist, zda jsem měl tu čest setkat se s Michaelem. Nikdy se neukázal, když jsem se s nimi setkal, většinou na závodech. Ti rodiče byli docela bohatí a poněkud nudní, tím pádem na tebe padá ta lehčí část břemene spočívající v tom, že se nemusíš potýkat s příbuznými. Jsem si jist, že se z Michaela vyklubal výborný společník, má milá Betty, jinak by sis ho přece nebrala, že? Bohužel datum, které jsi zmínila a kdy bych tě měl odvést k oltáři, je zrovna den, kdy je tvůj starý otec zaneprázdněn. Pozvali jsme Billancourtovy z Paříže, budou u nás týden a nebudu moci odjet.“

Matka zvedla hlavu a namíchnutě odfrkla. Billancourtovi byli rodiče Marie-Claire, té slečny, se kterou otec utekl, a byli stejně staří jako ti mí.

„Samozřejmě na tebe budu myslet a doufám, že šek, který přikládám, ti pomůže při zařizování vašeho nového domova. Tvůj milující otec.“

Šek na jeden tisíc franků třepotavě vypadl z obálky na stůl.

„No,“ odkašlala si matka po přečtení. „Tvůj tatínek se nám pěkně vybarvil. V podstatě jsem si nikdy nemyslela, že by se ukázal. Neplač malá, nestojíš za to. Za tyhle peníze si tak akorát koupíš pár hrnků do kuchyně.“

„Já nepláču,“ řekla jsem a rozzlobeně si utřela slzu.

Nakonec mě k oltáři vedl Henry Newark. Byl to velmi dobrý přítel mé matky, a jelikož můj jediný příbuzný mužského pohlaví, matčin bratr Robert Fenham, trpěl Alzheimerovou chorobou, museli jsme požádat někoho mimo rodinný kruh. Myslím, že Henryho naše nabídka docela vykolejila, ale byl to člověk laskavý a měl rád oslavy, takže ji přijal. Svatba se konala v kostele Stanton St. Mary, hezké středověké stavbě z cotswoldského kamene, a následná hostina probíhala ve velkém stanu uprostřed něčeho, čemu moje matka říkala park, pár akrů hrbolaté půdy, ležící jižně od domu za nízkou zídkou.

Dům mojí matky byl i domem její rodiny, který zdědila po svých rodičích. Bylo to okouzlující, ačkoli ne příliš velké stavení o šesti ložnicích, které mohlo být dříve docela dobře statkem. Teď by ho v realitce zřejmě nazvali „pánská záležitost“, s jídelnou, salónekem a malou studovnou, kde moje matka trávila nejvíce času. Venku byly stále postavené kolem dlážděného dvorku, ačkoli poníci zmizeli už před lety, ve stejný týden, kdy otec odešel, a stále se momentálně využívaly jako kůlny na nářadí. Na západní straně domu byla zahrádka obklopená záhony květin a u vzdálené strany zídky výběh; prořezaný pás bukových stromů tvořil hranici.

Dům stál na okraji Stanton St. Mary a naznačoval tak velkostatkářské oddělení od zbytku vesnice, což se mojí matce zamlouvalo, ačkoli ani náhodou neměla příjmy, které by podobné ambice jakkoli podporovaly. Stanton St. Mary byla poklidná vesnička obklopená pochmurnými

mokřinami, většinou zahalenými do přízemní mlhy. Malý přítok řeky Severn se vinul podél vesničky. Dnes byl pohled na okolí veselejší díky přítomnosti svatebního stanu, a když jsem se podívala z okna své ložnice, zjistila jsem, že už dorazilo i občerstvení.

„Pospěš si, miláčku!“ zavolala na mě matka zpod schodiště. „Přece se neopozdíš na svoji vlastní svatbu.“

Věc se má tak, že to ráno mě přepadl nával pochybností. To takhle má asi každý v podobné situaci. Mezi třetí hodinou ranní a časem snídaně jsem strávila poměrně dlouhou dobu přemýšlením, proč si proboha vlastně беру člověka, kterého sotva znám, ačkoli náš vztah už pár měsíců trvá. Zatím jsem ani neuvažovala nad tím, jak je možné, že o něm vím tak málo, proč působil dojmem, že je bez rodiny či přátel (tedy těch mimo Grouchers, kde jej nedávno přijali za člena). Dokonce mě občas napadalo, zda Michael nemá nějaký problém, myslím tím vážný problém. Čas od času se jeho nálada změnila v jakousi otupělou zoufalost, jako kdyby život jako takový pro něj byl až příliš. Když ho zachvátil takový nával, nebyla jsem si jistá, zda mám po zbytek dne stát u něj a svůj život nechat volně plynout. Ale pak ho ta nálada přešla a byl zase skoro normální..., skoro. Přeci jen, moc jsme se spolu nenasmáli. Nebyla jsem si úplně jistá, jestli by mi vadilo, kdyby se Michael z nějakého důvodu neobjevil tady v kostele. Co bychom spolu měli *dělat* těch dalších padesát let?

Ale Michael se objeví, to jsem věděla naprosto jistě. Vždycky přišel, když to slíbil.

Henry Newark postával u vchodu do kostela, v šedém obleku mu to velice slušelo, a když jsme spolu kráčeli uličkou, Michael, který na mě čekal před oltářem s Peterem Robinsonem po boku, se otočil a podíval se na mě. Celý jeho obličej se rozzářil tím nejoslnivějším úsměvem,

který jsem kdy viděla, a aspoň na chvíli bylo vše tak, jak má být.

Chvíli po svatbě se stalo něco zvláštního. Hostina ve stanu byla v plném proudu, proslovy už jsme měli za sebou a všichni se bavili a dělali pořádný randál. Množinu hostů tvořila podivná směs mých přátel (v celkem početném zastoupení), přátel mé matky (skoro stejný počet), pár lidí z vesnice, kterým máma říkala „místňáci“, a velmi střídmá hrstka členů Grouchers a jejich manželek. Tato poslední skupina, kterou si pozval Michael, se mačkala v rohu, pohrdavě se ohlížela na ostatní hosty a očividně se divila, proč se proboha nechala přemluvit k účasti na takové sešlosti. Byli to Michaelovi „přátelé“, z jeho rodiny zde nebyl nikdo. Celou tuhle směsku lidí bavil opravdu úděsný houslový kvartet, na němž velice trvala má drahá matka a který škrtil své nástroje a vyluzoval z nich tóny největších Mozartových hitů.

Michael a já jsme utekli do domu a převlékli se do venkovního oděvu. Z nepochopitelných důvodů jsem byla dole první. Stála jsem v chodbě a skrz otevřené vchodové dveře jsem viděla na dvoře zaparkovaný Land Rover. Po chvíli se z kuchyně vynořil vysoký šedovlasý muž.

„Ach, omlouvám se, jestli jsem vás vylekal. Hledám Michaela. Vy budete Elizabeth, že?“

Měl na sobě starý tvídový oblek a rozhodně nebyl oblečen tak, aby se mohl účastnit svatební hostiny. Měl husté šedé zvlněné vlasy a jeho tvář vypadala, jako by její majitel strávil spoustu času venku.

„Jmenuji se Alex Grant,“ řekl. „Jsem starý přítel Michaelových rodičů, rodinný doktor z Glen Galy. Jsem momentálně u přátel v Oxfordshire, kteří mi řekli, že se dnes s Michaelem berete. Úžasné zprávy. Doufám, že vám nevadí, že jsem sem takhle vpadl, ale musel jsem přijít,

oběma vám poblahopřát a donést vám svatební dar. Nechal jsem jej na kuchyňském stole. Není to něco, co bych rád svěřil poště.“

Alex Grant? Nikdy předtím jsem to jméno neslyšela a byla jsem si naprosto jistá, že není mezi pozvanými. Takže nezvaný host. Tedy velmi zdvořilý nezvaný host, ačkoli bych byla radši, kdyby na mě pořád takhle nezával.

„Díky moc,“ řekla jsem jediné, co jsem tak mohla v téhle situaci říct.

„A jak se má Michael?“ zeptal se. „Určitě je dnes velice šťastný.“

„Michael se má moc dobře,“ odvětila jsem. „Bude dole za chvíli. Nevím, proč mu to tak trvá.“

Alex Grant se zadíval směrem ke schodišti a pak hlubším hlasem řekl: „To rád slyším. On ani Stephen Gunnerton se mi docela dlouho neozvali, takže jsem předpokládal, že se vše urovnalo. A když jsem slyšel, že se má ženit, má radost nemohla být větší.“

Nevěděla jsem, co si mám myslet. Kdo to je Stephen Gunnerton? Co nebo kdo se měl uklidňovat? Měla jsem pocit, že bych měla něco říct.

„Děkuji,“ odpověděla jsem. „Michael bude dole za minutku. Jděte do stanu a vezměte si něco k pití. Přejdeme za chvíli a pozdravíme se, jak se sluší a patří.“

„To nejspíše ne,“ odvětil. „Nejsem zrovna vhodně oblečen a také nechci pít, jelikož mě za chvíli čeká cesta zpět do Oxfordshire; nemůžu své přátele opustit na příliš dlouho.“

Přála jsem si, aby Michael konečně sešel dolů. Co tam celou tu dobu dělá? Po chvíli se Michael konečně objevil, a když spatřil Alexe Granta, zkoprněl.

„Ahoj, Michaeli,“ řekl Alex Grant. „Doufám, že ti nevadí, že jsem se tady objevil tak nečekaně – byl jsem docela blízko, a tak mě napadlo, že se s tebou přijedu pozdravit.“

„Dobrý den, doktore Grante,“ řekl Michael pomalu. Neusmál se. „Mám se výborně. A vy?“

Michaelův hlas byl prkenný, jako kdyby místo něj mluvil velmi dobře naprogramovaný automat. Na chvíli, která mi připadala jako půlhodina, se na sebe ti dva muži jen dívali. Bylo to vážně divné, vypadalo to, jako by mezi nimi probíhala nějaká neverbální debata, potvrzení něčeho, co nebylo vyřčeno. Pak se Alex Grant podíval na hodinky a potřásl hlavou.

„No,“ odkašlal si, „nemůžu vás zdržovat od hostiny. Elizabeth, jsem vážně rád, že jsem vás poznal, a doufám, že mě vyhledáte, až přijedete do Glen Galy. Michaeli, gratuluji ti k tvému... k tvému novému životu.“

A pak zmizel. O chvíli později jsem slyšela zvuk motoru a Land Rover odjel ze dvora.

Podívala jsem se na Michaela. Jeho tvář byla bez výrazu.

„Kdo to byl?“ zeptala jsem se.

„Náš místní obvodní lékař z Perthshire,“ odpověděl. „Měl jsem ho asi pozvat. Byl to dobrý kamarád mých rodičů.“

„Přivezl nám dárek,“ sdělila jsem mu. „To je od něj milé. Nechal jej v kuchyni.“

V kuchyni stála, nezabalena v balicím papíře, docela malebná, starožitná lahev z křišťálu, o niž byla opřena kartička s nápisem „Pro Elizabeth a Michaela“.

Ukázala jsem dárek Michaelovi.

„No není to hezké?“ usmála jsem se. „Můžeš si v tom přechovávat tu svoji whisky.“

Michael zíral na lahev beze slova. Pak mě vyvedl z domu a společně jsme kráčeli zpět do stanu, abychom se rozloučili.

A tak jsme byli svoji. Já, Michael a Rupert jsme odstartovali náš nový život v čísle 2 na Helmsdale Mansions,